

[Kjær Rasmussen.]

på er mulig endsige ønskelig. Vil man fremme en socialistisk udvikling, må man gå en helt anden vej, så må man sørge for — og lønmodtagerne må selv sørge for det først og fremmest — at deres organisationer bliver lavet om til egentlige kamporganisationer. Man må altså skabe aktivitet på arbejdspladserne. Man må afdække klassemodsætningerne i stedet for at tilsløre dem. Det er det sidste, der er sket med det forslag, som SF her i dag har til behandling. Det blev altså efter vores mening ikke til ret meget andet end et fad vandgrød, og der er vist ikke engang salt i det.

Hanne Reintoft: Demokrati på arbejdspladsen er ganske rigtigt en meget moderne og omdiskuteret sag, og det er vel også for at få del i det moderne, at SF kommer med dette forslag 4 dage, før folketinget skal sendes hjem. Det er en sag, der i arbejderbevægelsen har voldt meget hovedbrud, fordi man må erkende, at med vores samfundsstruktur, som den er i dag, er det et problem, som det er næsten umuligt at løse, uden at det bliver en skinløsning. Alle vi, der har beskæftiget os med det, ved, at det meget let, hvis det ikke bliver rigtigt gennemført, kan blive en kilde til desillusion og til endnu smartere arbejdsgiverudnyttelse; det er vel også derfor, dele af tanken får støtte fra den mere moderne fløj i det konservative folkeparti.

SFs forslag her er, hvad skal vi sige, i hvert fald det mest romantiske, jeg har set, det, der har mindst med virkeligheden at gøre; man kunne også se lidt alvorligere på det og sige, at det er at lave grin med en god sag, der betyder meget for mange mennesker. Jeg kan i hvert tilfælde ikke bedømme det så blidt, som de borgerlige partier har gjort.

Jeg må undre mig over, at SF kommer med et sådant forslag, når man forleden ikke var helt uvillig til at acceptere begrebet indkomstpolitik, altså til at acceptere, at stats- og finansmagt sammen griber ind over for lønmodtagernes penge til fordel for erhvervslivet. Det kan også undre, at SF kommer med det, fordi regeringens dagsorden så tydeligt viser, at det, der først og fremmest må arbejdes på lige nu, er ikke sådan nogle overfladeforslag som dette, men

simpelt hen, at vi alle sammen arbejder på at bevare retten til den frie overenskomstforhandling, til arbejdsmarkedets frie forhandlingsret. Det er det, der er truet nu, og det er det, det gælder om at sikre.

Det er faktisk helt utroligt, at det kan lykkes, sådan som det lykkedes statsministeren forleden, at blande begrebet demokrati på arbejdspladsen ind i, at man samtidig truer med at gribe ind over for den frie forhandlingsret på arbejdsmarkedet. Når SF så kommer og følger det op med et sådant forslag lige umiddelbart efter, virker det virkelig som en støtte til denne begrebsforvirring og som en støtte til det bedrag, man prøver at gennemføre over for arbejderklassen.

Man kan også undre sig over, SF kommer med et sådant forslag netop på et tidspunkt, hvor man kun halvhjertet har kunnet støtte vores forslag om arbejdsrettens afskaffelse, fordi afskaffelsen af denne klasses stol og det bodssystem, der vanskeliggør brugen af strejkevåbnene, faktisk er forudsætningen for overhovedet at skaffe sig ordentlige arbejdsvilkår.

Forslaget, der ligger her, bliver af forslagsstillerne selv betegnet som ufærdigt, og det kan vi da godt blive enige om. Det beskæftiger sig i vage vendinger med andelen i ledelsen på arbejdspladserne; der står ikke noget om, hvordan der skal ledes, der står ikke noget om medindflydelse på investerings- og produktionsforhold, der står ikke noget om medindflydelse på ordremodtagelse, og sidst men ikke mindst står der ikke ét ord om, hvordan man har tænkt sig at administrere arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet efter dette mystiske økonomiske system, hr. Poul Dam har opfundet.

Selv de sindrige udregninger af, hvordan de forskellige grupper skal repræsenteres, er faktisk ikke til at tage alvorligt. Der er f. eks. i B & W en faktisk aktiekapital på 70 mill. kr., men virksomheden er omkring 700 mill. kr. værd. Efter hvilke tal har SF tænkt sig at aktionærerne skal have andel i ledelsen af B & W, efter de 70 mill. kr. eller efter de 700 mill. kr.? Det vil være ret interessant at få oplyst, da det unægtelig kommer til at sige en hel del om, hvem der skal have den fortsatte ledelse. Det kan vel trods alt ikke være hr. Poul Dam helt ube-